పడగనీడ

డాక్టర్ ముక్తేవి భారతి

వెంకట్రావు వాలు కుర్చీలో కూచిని పేపరు తిరగేస్తున్నాడు. ఆ కుర్చీవాలు ఎలాటిదంటే, వీథిన వచ్చేపోయే వాళ్ళని చూడగలడు, కాని అతనెవరికీ కనబడకుండా ఉండగలిగినటువంటిది.

"ఆ చదువులుపి లోపలికి రండి...కాఫీ" గుమ్మం లోంచి కేకపెట్టింది వెంకటరామ సుబ్బలక్ష్మి. అంతే— ఒక్క రెప్పపాటు కాలంలో కుర్చీతో సహా వెళ్ళిపోయాడు శ్రేయోభిలాషి వెంకట్రావు.

భార్యంటే చాలా భయభక్తులున్నాయంటే నమ్మడం ఆశ్చర్యంగా ఉండచ్చు. అది పచ్చినిజం. వెంకట్రావుకి ఇంగ్లీషు సినిమాలు చాలా ఇష్టం. అయినా పెళ్ళయ్యాక ఒక్కటికూడా చూడ్డం మానేశాడు...అతని భార్యకి ఇంగ్లీషు సినిమా అర్థంకాదు కనుక. స్నేహితుల యింటికి ఎప్పుడైనా వెడితే ఖచ్చితంగా చెప్పాలి ఎప్పుడు, ఎన్ని గంటలకి వస్తాడో—అనుకున్న టైముకి రాలేకపోతే అతని పాట్లు అన్నీ ఇన్నీకావు. నిద్రలోవున్న భార్యని లేప కూడదు. అతనికోసం వుంచిన భోజనం చేసితీరాలి... అయితే వెంకట్రావు భార్యా విధేయుడేకాకుండా, చాలా తెలివైనవాడుకూడా. అలాంటి క్లిష్ట పరిస్థితి వస్తే, చాలా ఉపాయంగా ఆపదనుంచి తప్పించుకోగలడు. చదువు కుంటున్న కొడుకుని లేపి ప్రవేశిస్తాడు. బల్లమీదున్న భోజనాన్ని నిశ్శబ్దంగా దొడ్డి గుమ్మం తలుపు తెరిచి కుక్కకి పడేస్తాడు. అలాటప్పుడే అతని మనసు క్షోభి స్తుంది. స్వర్గంలోవున్న మామగారు క్షణక్షణం తనని

శపిస్తున్నట్లు అనిపించి భయమేస్తుంది. వెంటనే తనకిష్టమైన దైవ ప్రార్ధన చేసుకుంటాడు మనసులో. పక్షవాతంతో మంచాన పడివున్న వెంకటరామ జోగయ్య కూతిరి మెడలో తాళికట్టాడో, ఆక్షణంనుంచే గతాన్ని మరిచి పోవాలని ప్రతిజ్ఞపూనాడు. అప్పట్నుంచే, అంటే, డబ్బున్న వెంకటరామ జోగయ్య అల్లుడయినప్పట్నుంచే గొప్పవాళ్ళ జాబితాలో చేరిపోయాడు వెంక్రటావు.

గొప్పగా ఉపన్యాసాలియ్యటం, లోకోద్ధరణకే తను జన్మించానని విశ్వసించటం, పరమ వికారంగా వుండే వెంకటరామ సుబ్బలక్ష్మిని చేపట్టడంలో పరమార్ధ ముందని, ఆత్మ సౌందర్యానికే తను విలువనిస్తాననటం, అసలు ఆడవాళ్ళు అందంగా వుండకూడదనడం—ఇలాంటి వెన్నెన్నో విషయాలు ఎన్నుకొని అనర్గళంగా, అనంతంగా, గంభీరంగా ఉపన్యసించటం ఈ మధ్య మరీ ఎక్కువై, ఊపిరి సలపనంతగా కాలం గడిపేస్తున్నాడు మహాత్ముడు వెంక్రటావు.

ఇంతవరకు తెలిస్తేచాలదు వెంక్రటావు గురించి. అసలు తెలియాల్సింది చాలావుంది నిజానికి. అతను శ్రేయోభిలాషి—ఎవరు, ఎక్కడ, ఏపని, ఎప్పుడు చేస్తున్నారో, ఎవరింటికి ఏచుట్ట ఎప్పుడొచ్చి ఎప్పుడెళ్ళాడో, పక్కింటి కుర్రాడు కాలేజీనుంచి ఎందుకాలస్యంగా వచ్చాడో, ఎదురింటివారి అమ్మాయి ఐదుగంటలయినా ఇంకా ఎందుకు ఇంటికి రాలేదో—అబ్బో, ఇలాంటి

కులం

కులం కులం అని అంటున్నాం
సత్యసంధులు ఎక్కడ పుడితేనేం?
బురదలో పుట్టిన తామర పుష్పాన్ని
శ్రీహరికి సమర్పించడం లేదా?
పశువుల మాంసంలో మండి వచ్చిన
పాలను బ్రాహ్మణులు త్రాగడం లేదా?
మృగం దేహం మంచి వెల్వడిన కస్తూరిని అగ్ర కులాలు
పూసికొనరా?
నారాయణునిది ఏ కులం?
శంకరునిది ఏ కులం?
ఆత్మకు కులమేది?
జీవునికి కులమేది?

కన్నడ కవిత: మహాకవి కనకదాసు
అనువాదం: డాక్టర్ మల్లీప్రియ నాగరాజు

వెన్నెన్నో వివరంగా క్షణాలమీద చేప్పేయగల సమర్థత వుంది. ఇవన్నీ ఎందుకూ అని ఎవరూ అనడానికి వీలులేదు.

'నా ఇరుగు పొరుగుల క్షేమసమాచారాలు, బాగోగులు తెల్సుకోవలసిన బాధ్యత నాకుంది...ఈ సంఘం బాగు పడాలంటే, ఎవరికి వారే నాకేమని ఊరుకుంటే ఎలా...' అంటాడు—విజయగర్వంతో, ఓనవ్వు విసురు తాడు—వెంక్రటావు సంఘశ్రేయోభిలాషి!

ఈమధ్య వెంక్రటావుకి ఎందుకో చిరాగ్గా అనిపిస్తోంది. బాబాయిగారూ అని, మామయ్యగారూ అని తన చుట్టూ తిరుగుతూ వుండే మనుష్యుల సంఖ్య తగ్గిందని—అందుకే అతనికి కోపం—అరే!! వెంకటావు కుర్చీలో కూచుని తల ఎత్తేసరికి—ఇంకేముంది తలకొట్టేసినంత పనైంది. ఎదురింటి మేడమీద భాగంలోకి ఎవరో వచ్చారే—ఇది ఎలా జరగిందబ్బా!! ఈ మేడ రాజయ్య తనని సంప్రదించకుండా—తనకి చెప్పకుండా—తనకి తెలియకుండా—వెంక్రటావుకి తను బతికుండగానే తన పెద్దరికానికి ఈ వీథిలో ఇంత పెద్ద దెబ్బా!! రాజుగారికి ఉన్నట్టుండి కిరీటం పడిపోతే, సింహాసనం కదిలిపోతే ఎలావుంటుంది—వామ్మో!! వెంక్రటావు చెప్పులు తొడుక్కుని గబగబా ఎదురింటి మేడ మెట్లెక్కాడు.

"రండిబాబూ-రండి" రాజయ్య కుర్చీ చూపించాడు. "రాత్రే ఈ వాటాలోకి వచ్చారండి—మా అల్లుడిగారి స్నేహితుడట ఆయన—నాకూ చెప్పలేదు బాబూ..." ఏదో తప్పుచేసిన వాని ధోరణి రాజయ్య గొంతులో ధ్వనించింది. వెంక్రటావుమాట్లాడలేదు...

కేశవర్ధిని...
పొడవయిన, ఒత్తయిన శిరోజాలకి తరతరాల రహస్యం

పోషణ నిచ్చే కేశవర్ధిని తలనూనే
అందగత్తెలందరూ తమ ఆకర్షణీయమైన శిరోజాల సౌందర్య రహస్యం తరతరాలకి అందచేశారు.

కొద్దిచుక్కల కేశవర్ధినిని ఒక చెంచాడు కొబ్బరినూనెలో కలిపి శిరోజాలకి రోజూ రెండుసార్లు బాగా రాస్తే అవి ఎంతో అందంగా, ఒత్తుగా, పొడవుగా, నల్లగా, నిగనిగలాడుతూ ఆరోగ్యంగా పెరుగుతాయి.

ఈ రోజునే కేశవర్ధిని కొనండి.
ఆరునెలలలోనే అందమైన శిరోజాలు పొందండి.

OBM 8473 TG

కేశవర్ధిని
తలనూనె

కేశవర్ధిని ప్రోడక్ట్స్ (మద్రాసు)
మద్రాసు-600 092

ఒక్క నిముషం ఆలోచించాడు...వ్యవహారం మొత్తం చేయిజారిపోకూడదు. రాజయ్య ఆ ఊళ్ళో పేరుపొందిన కలప వ్యాపారి. బాగా డబ్బున్నవాడు...వెంక్రటావు లాటి శ్రేయోభిలాషులంటే భయం ఉన్నవాడు.

వెంక్రటావు ముందు నడుస్తుంటే, వెనక నడిచాడు రాజయ్య మేడమీదకి.

"ఇంటి ఎదురుగా వుంటారు—వెంక్రటావు గారని" రాజయ్య అంటుంటే కుర్చీ జరుపుకు కూచున్నాడు వెంక్రటావు. ఆ భాగంలోకి కొత్తగా వచ్చిన జ్యోతికి నచ్చలేదా పద్ధతి. స్నానానికెళ్ళిన రామం ఇంకా రాలేదు.

జ్యోతిని నఖశిఖపర్యంతరం పరీక్షగా చూసాడు వెంకట్రావు. ఆమె చేస్తున్న ఉద్యోగం, వచ్చే జీతం, రామం చేస్తున్న ఉద్యోగం, అతని జీతం, ఇంటిపేరు—ఒకటేమిటి అన్నీ వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నాడు. జ్యోతికి మహా చిరాగ్గా వుంది. "వస్తానమ్మా—" ఇల్లాంతా పరిశీలనగా చూస్తూ లేచాడు వెంక్రటావు.

'తమాషా మనిషి' నవ్వుకొంది జ్యోతి.

'మరేం లేదయ్యా—ఇందులో ఎన్నిరకాలు—అసలు ఈ రోజుల్లో భార్యభర్తలో కారో చెప్పటంకూడా కష్టమే, తీరా ఇల్లు ఇచ్చుకుని ఇబ్బంది పడిపోతావని నీమీదవుండే అభిమానం కొద్దీ నేను ఇలా రావడం కానీ, వెంక్రటావు ఆగాడు. 'ఫరవాలేదండి—తమరు పెద్దలు—ఎన్నైనా అడగచ్చు' రాజయ్య నెమ్మదిగా దిగాడు. బాత్‌రూమ్ నుంచి వచ్చిన రామం మెట్ల దగ్గిర వెంక్రటావుని చూసి, లోపలికెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత అవసరముండి, లేక వెంక్రటావు జ్యోతి మేడమీదికొస్తూనే వున్నాడు. కాసేపు పేపరు తిరగేసి, కాఫీ తాగేసి వెళ్ళిపోడం అలవాటు చేసుకున్నాడు. అయితే సాధారణంగా రామం బయటకి వెడుతుండగానో, పడుకున్నప్పుడో రావడం జరుగుతోంది. అంతేకాకుండా సోది కబుర్లు చెప్పడం, ఇరుగుపొరుగులో బాతాఖానీ వేయడం, అందర్నీ పలకరించడం ఇష్టం

ఏమి కానున్నది?

చీకటి మూకం బాకుల కెరటమై
స్వార్థపు జలగల మూకలగురియై
కవోష్ణ రక్తం బలికావాలా?
స్వేచ్ఛాజీవం ఏది కావాలా?

అభాగ్య జీవుల అనాథ ప్రాణుల
గుండెను గుచ్చెడు వసంతమవగా
దాస్యపు కోరల దైన్యపు బ్రతుకుల
శోకపు జీవుల ఒకటే వావుల
తలపులు పూచే తరుణం రాదా?
ప్రేమలు కాచే సమయం రాదా?

హెచ్చుతగ్గులను భేదభావముతో
వెన్నెల కరువై చీకటి కెరటమై
కలిమికి చెలిమై లేమికి బలియై
కాలవాహపు టెరుమ నిలుపవా?
కలకాలం యీ రీతి సాగునా?

"పండిత"
గుత్తికొండ సీతారామయ్య

వుండదు రామానికి.

ఇదే నచ్చలేదు వెంక్రటావుకి. అమ్మాయి ఫరవాలేదు కానీ, ఇతనికే కాస్త గర్వం—గర్వమేమిటి—అందగత్తె భార్య, సంపాదనాపరురాలు భార్య—తెలివైన భార్య వుందిగా వీడికి—వెంక్రటావుకి ఉన్నట్టుండి వెంకట రామ సుబ్బలక్ష్మి కేక వినిపించింది. "లోపలికి రండి—భోజనం". లోపలికి వెళ్ళిపోయినా రామం తనని గౌరవంగా చూడడంలేదని, తనకి వినయంగా నమస్కారం పెట్టడంలేదని, తనని పెద్దమనిషిగాగుర్తించటంలేదని—ఏదో ఏదో కోపం ఒక్కసారిగా గుండెల్లో దాగి కూర్చుంది—వెంక్రటావు కింద పెదవి కొరుక్కున్నాడు.

"ఏమిటా పరధ్యానం" అరిచింది వడ్డనచేస్తున్న అర్ధాంగి. "ఆ—ఏంలేదు" మంచినీళ్ళు గబగబా తాగాడు.

ఆరోజు ఆఫీసుకి సెలవు. జ్యోతి తీరిగ్గా తలదువ్వుకుంటోంది. ఒకసారి ఉలిక్కిపడింది—అద్దంలో కనిపించిన రూపం చూసి.

"మీ ఆయన కనపడడేం"—

"ఆయన—సినిమాకెళ్ళారు—" జ్యోతి జుట్టు ముడి వేసుకుంది. ఈ రాజయ్యతో చెప్పి ఈ పీడ వదలించమనాలి. లేకపోతే ఈ వాటా ఖాళీ చెయ్యాలి—జ్యోతికి చాలా కోపం వచ్చింది. సమయాసమయాలు లేకుండా ఇంట్లో జొరపడేవాళ్ళంటే చాలా అసహ్యం తనకి!!

వెంక్రటావు పకపకానవ్వాడు—

"అదేమిటమ్మా—నిన్ను తీసుకెళ్ళకుండావక్కడూ వెళ్ళటమేమిటి—నాకు నచ్చలేదు"

"ఓ అదా—నేను ఆసినిమా ఇంతకు ముందే చూసాను".

"ఏమో—ఏమిటో—సరే వస్తానండి".

'హమ్మయ్య'—ఊపిరి తీసుకుంది జ్యోతి.

మెదడుకి ఈ రోజుకి మంచి మేత దొరికింది—ఒక్కడూ సినిమాకెళ్ళడం—ఆ అమ్మాయి బిక్కు బిక్కుమంటూ ఒక్కర్తే ఉండడం—ఒక్కడూ వెళ్ళాడో, ఎవరినైనా వెంటబెట్టుకెళ్ళాడో—ఏదయినా ఇందులో ఏదో వుంది, 'సమ్‌థింగ్ ఫిష్'—వెంక్రటావుకి విజయోత్సాహమొచ్చింది. 'యురేకా' అని కేకపెట్టా లనుకున్నాడు. గొప్ప రహస్యాన్ని, తనే కనుక్కున్నానన్న గర్వంతో రాజయ్య గుమ్మం దగ్గరకొచ్చాడు. న్యూటర్

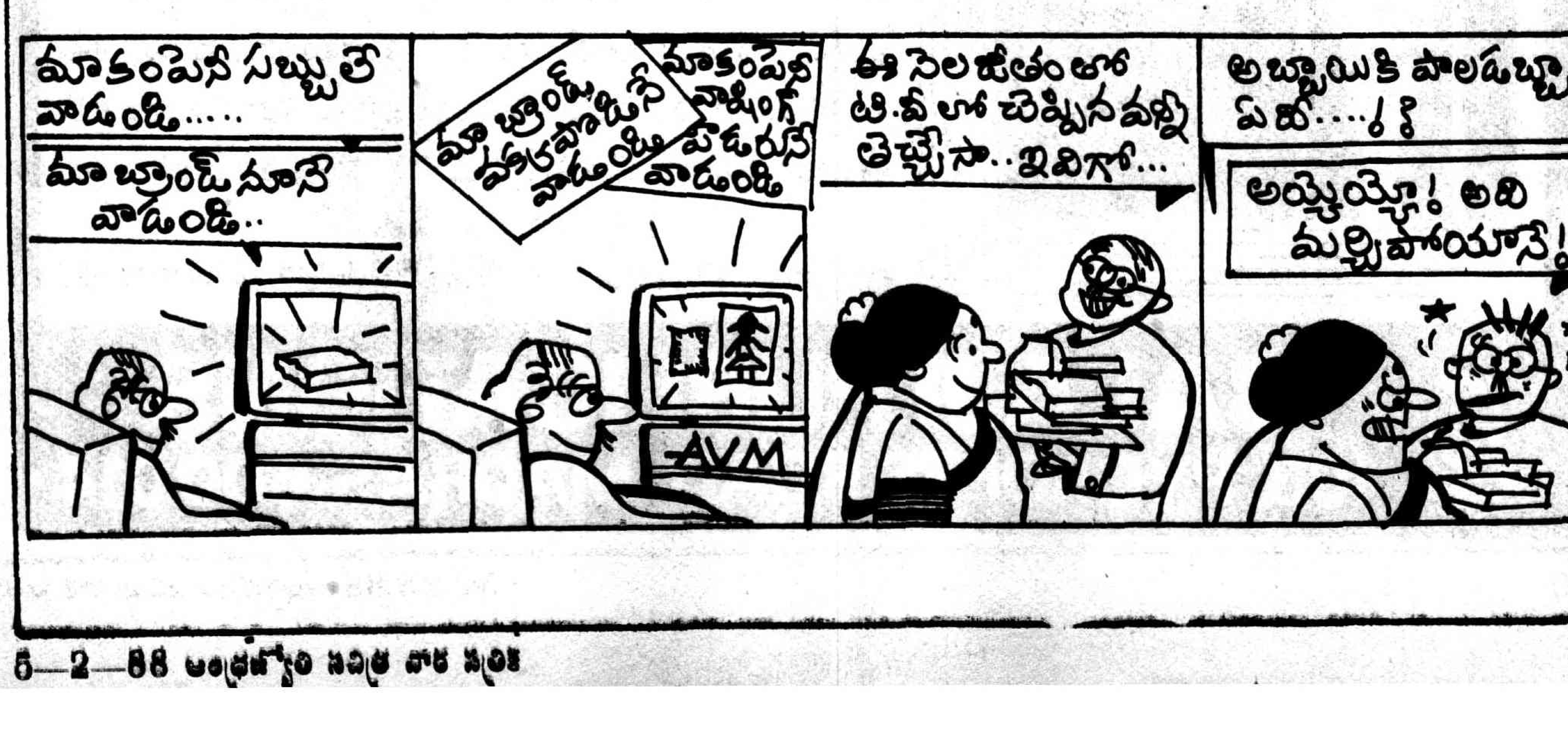

లోపలపెట్టి, జుట్టు పైకి తోసుకుంటూ రామం మెట్లె క్కుతూ కనిపించాడు.

'ఏమిటి వీళ్ళ కథ' కళ్ళెగరేస్తూ వెంకట్రావు రాజయ్యతో రహస్యంగా అన్నాడు.

"మంచివాళ్ళండి—రెండో తారీఖుకల్లా నాకు అద్దె ఇచ్చేస్తున్నారు"

"అబ్బ—అద్దె గురించి కాదయ్యా—ఆ కుర్రాడు కిందకొచ్చి నీతో కబుర్లు చెప్తాడా—"

"అదా అండీ—అబ్బే—ముభావం మనిషి—ఆయన పనేదో ఆయంది—మంచి వారండి"

ఈమాటు వెంకట్రావుకి రాజయ్యమీద కోపం వచ్చింది.

ఈ రాస్కెల్‌ని వీడు మంచివాడంటాడేమిటి—పెద్దవాళ్ళంటే గౌరవం లేదు వీడికి—ఒకసారీ నాకు నమస్కారం చెయ్యడు—ఏమిటి వీడి పొగరు—వెంకట్రావు ఎన్నో విషయాలు పోగుచేయాలనుకుంటుంటే, రాజయ్య దారివ్వటంలేదే.

"ఏమోనయ్యా—ఆ బొమ్మల చొక్కాలు, ఆ జులపాలు ఏమిటా వేషం—మర్యాదస్థునిలా కనిపించడేం—"

"అయ్యో అదేమిటండీ—ఇవాళ రేపు కుర్రాళ్ళంతా ఇంతేకదండీ—మా అల్లుడుగారయితే మెడలో గొలుసు కూడా వేసుకుంటున్నారండీ—ఫేషనటదీని" వెంకట్రామయ్యకి రాజయ్య గొంతు నులిమేయాలని పించింది—శ్రేయోభిలాషిత్వం తల్చుకు గర్వపడి

సరిగ్గా పదకొండింటికి —
రాత్రే —
అవును రాత్రే — రా

నీకు చేతులున్నాయ్ కాదా!
నాకున్నూ రెండు చేతులున్నాయ్
అదేమిటే ఆ చేతికి
అన్ని కప్పేసే వేళ్ళ
నిన్ను మోద్దావని కాదా
నా పది వేళ్లానున్నా
మన కళ్ళ ముందు వున్నది
ఓ రాయని యిసుక
కలుపుదామా మన యిరవై వేళ్ళ
— కలిపాం కదా మన యిరవై ఏళ్ళ
ఇసుకలో పుల్లాట —

— వేగుంట మోహన్ ప్రసాద్

పోతున్న వెంకట్రావు రామం విషయం పెద్ద గొడ్డలి పోటులా అనిపించింది.

అసలు రాజయ్యకు బుద్ధిలేదు—నాకు చెప్పకుండా ఈ భాగం ఎందుకియ్యాలి—ఈ రామంగాడు నన్ను లెక్కపెట్టడేం—'రండి బాబాయిగారూ అనడేం'—వెంకట్రావు పళ్ళు కొరికాడు, కోపం షాము పగైంది. ఎన్ని చేపలు తన వలలోపడి గిలగిల తన్నుకోలేదు, వీడో లెక్కా తనకి!! వెంకట్రావు బుసకొడుతూ మేడపైకి చూసాడు.

కాలం గడుస్తోంది. మళ్ళా డల్‌గా వుంది వెంట్రావుకి తనేదో చేయాలి—వెంకటరామ సుబ్బలక్ష్మి ఊరెళ్ళి వారం రోజులయింది. ఎదురింటి జ్యోతి ఊరెళ్ళి నాలుగు రోజులుండి రాత్రే వచ్చింది...అన్నీ గమనిస్తూనే వుంటాడు ఆలస్యంకాకుండా, పొరపాటు లేకుండా వెంకట్రావు!!

స్కూటర్ స్టార్టు చేసిన రామం ఎదురుగా నిల్చున్న వెంకట్రావుని చూస్తూ, 'నమస్కారం—తీరిగ్గా వున్నారివాళ'— ఉలిక్కిపడ్డాడు వెంకట్రావు.

"అంటే"

"అదే—పేపరు చేతిలో లేదు—అందుకని" నవ్వుతూ అంటూనే వెళ్ళిపోయాడు రామం.

'ఓహో—నన్ను మంచి చేసుకోలనా ఈ దారి కొస్తున్నాడు—ఈ వెంకట్రావు అలాటి ఇలాటి వాడు

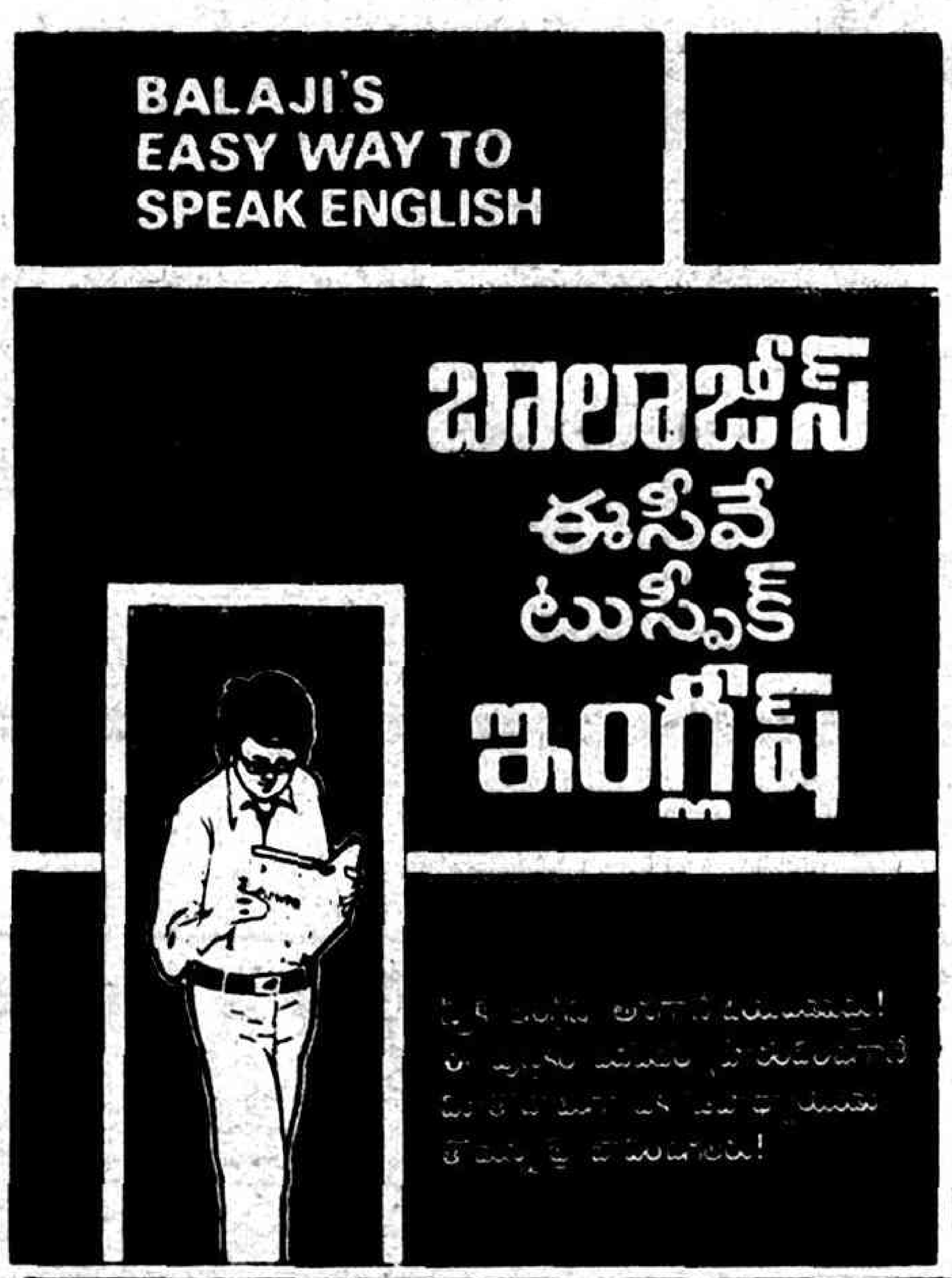

సులభముగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటకు
బాలాజీస్ ఈసీవే టు స్పీక్ ఇంగ్లీష్

విద్యార్థినీ, విద్యార్థులకు, ఇంగ్లీష్ చదివికూడ వ్యాకరణ సంశయముగలవారికి, వ్యాకరణ దోషములు లేకుండ సరళముగా ఇంగ్లీష్ మాట్లాడుటకు, వ్రాయుటకు, నేర్పించుటకు ఉపకరించే పుస్తకం. ఇంగ్లీష్‌లో ఎక్కువ పరిజ్ఞానము లేనివారికి తెలుగుద్వారనే వ్యాకరణబద్ధంగా ఇంగ్లీష్ నేర్చుకొనుటకు ఇది ఒక ఉత్తమ సాధనము. ఈ పుస్తకమును చదవడం ప్రారంభించగానే మీతోబాటు ఒక ఉపాధ్యాయుడు తోడున్నట్లే మీరు భావించగలరు!

పుస్తకము వెల: 19.75
పోస్టుద్వారకోరేవారు రూ. 6.25 చేర్చి M. O. పంపండి.

BALAJI PUBLICATIONS
103, PYCROFTS ROAD MADRAS-600 014

కాదు—' గర్వంగా నవ్వుకున్నాడు తనలోతాను!!

రాత్రే ఊరినుంచి వచ్చిన జ్యోతి, భర్త ఆఫీసుకెళ్ళిన తర్వాత తలుపేసుకుని బడలికగా పుండి పడుకొంది.

తలుపు చప్పుడు...చిరాగ్గానే లేచింది.

"ఒంట్లో బాగా లేదా" వెంకట్రావు గుమ్మంలో ప్రత్యక్షం.

"ఏం లేదు—రెండు రాత్రులనించి చెప్పాలను కుంటున్నాను—మీవాళ్ళు దూరంగావున్నా, ఎదురు గుండా వున్నందుకు తండ్రిలాటి బాధ్యత నాకుంటుంది తప్పదుమరి" జ్యోతి ముఖంకేసి చూస్తున్నాడు.

ఏవిషయమో అర్థంకావటంలా...

"అదేనమ్మా—నువ్వు ఒట్టి మనిషివికాదు—రాత్రిప్ళు చలిగాలిలో మేడమీద నువ్వు, మీ ఆయన తిరుగుతూ కబుర్లు చెప్పకుంటుంటే చూస్తున్నాను. మొన్న అర్ధరాత్రి దాటేందా—గాలిలేక, నిద్ర పట్టక బయటకొచ్చాను. వచ్చేసరికి మీరిద్దరూ మేడపైన కని పించారు—మరేంలేదు చలిగాలిలో తిరిగితే ఆరోగ్యం పాడవుతుంది—అది ఎలా చెప్పాలా అని తికమకపడ్డాను. చిలక గోరింకల్లా ఇద్దరూ మేడమీద ముచ్చటగానే వుంది కానీ—నీది—అదే నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త" వెంకట్రావు పేపరులో ముఖం ఉంచుకొనే జ్యోతిని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తునే ఉన్నాడు.

ఏమీ అర్థంకాలేదు—దీనికి మొదలు తుది తెలియ లేదు. వెళ్ళిపోతున్న వెంకట్రావు వైపు చూస్తూ నిలు చుంది. తను ఊరినుంచి వచ్చిందే రాత్రి...మేడమీద వల్లగాలికి తను, భర్త మొన్న కనిపించడమేమిటి—పైగా చిలకా గోరింకల్లాగనా—చేతిలో దువ్వెన అలానే వుంది. మనసు ఎటో ఎటో పరిగెత్తింది. తల తోకలేని ఆలో చనలు ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నాయి—అయినా నిప్పు లేందే పొగరాదుగా—నిజనిజాలు ఎలా తెలుస్తాయి! జ్యోతి తలవేడెక్కింది. భార్యాభర్తల్లో అనుమానాలు భయంకర పిశాచాలు.

కాలం గడుస్తోంది. నాలుగు రోజులయింది. ఏమో మరి—భార్య ఉండగానే మరో పెళ్ళి చేసుకున్న భర్తలు, భార్యని హత్య చేసి పెళ్ళి చేసుకున్న భర్తలు—ఎంద రెందరో—జ్యోతి కళ్ళలో వీళ్ళు నిలిచాయి. తన రామాన్ని తనే శంకిస్తుందా—ఏ ఆధారంతో—వెంక ట్రావు పెనుభూతంలా కళ్ళముందు కనిపిస్తుంటే అప్రయత్నంగా కళ్ళు మూసుకుంది.

తలుపు దబదబా బాదుతున్నారు—జ్యోతికి భయం వేస్తోంది తలుపు తియ్యాలంటే—వెంకట్రావు ఇంకేమి చెప్పడానికి వస్తున్నాడో—

ధన, ధన, ధన—తలుపు విరిగిపోతుందేమో! జ్యోతి గబగబా లేచింది.

ఆశ్చర్యం—రాధారాణి!! ప్రాణ స్నేహితురాలు!!

"ఏమిటి వేముడా—లేకపోతే పుట్టబోయే బిడ్డ గురించి తియ్యటి కలలా"—

"ఏమిటీ—అలా ఏడుపుగొట్టు ముఖం నువ్వూనా, నేవెళ్ళిపోనా—"

తేరుకుంది జ్యోతి.

ఇటీవల గుంటూరు మహావీర్ కాలేజీలో జరిగిన శ్రీ రాజేంద్ర సూరీశ్వరజీ 162 వ జయంతి సందర్భంగా మహావీరుని చిత్రపటాన్ని సేవా సమితి అధ్యక్షులు మాణిక్ చంద్ జైన్ మహావీర్ మెమోరియల్ సంస్థకు సమర్పిస్తున్న దృశ్యం. కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం కూడా ఫోటోలో వున్నారు

"ఒక్క నిముషం—వస్తాను" గబగబా లోపలి కెళ్ళింది. ముఖం కడుక్కుంది. బొట్టు దిద్దుకుంది.

"చెప్పు" స్నేహితురాళ్ళిద్దరూ కబుర్లలోకి దిగారు.

"ఏమిటలా అయిపోయావు" పరీక్షగా చూస్తూ అంది రాధారాణి.

"అదా—ఒంట్లో బాగాలేదు" పేలవంగా నవ్వింది.

రాధారాణి గలగలా మాట్లాడుతుంది. మద్రాసులో వుంటూ భర్త ట్రయినింగ్‌కి వెళ్ళాడని పుట్టింటి కొచ్చింది.

ఇల్లంతా కలయచూస్తూ, "ఇక్కడనుంచుంటే చాలు—హాయిగా కాలక్షేపమవుతుంది కదూ—" మేడ మీద నుంచి కిందికి చూస్తూ అంది.

"హమ్మ బాబోయ్"—ఈ వీధిలో ఎలా ఉండ గలుగుతున్నావ్ బాబూ"

"ఏం" కంగారుపడింది జ్యోతి.

ఆటుమాడు—శ్రేయోభిలాషి వున్న వీధిలో వుండటమంత నరకం మరోటి లేదు"

"అంటే"

"అదే—వాడే—"

జ్యోతి అటు చూసింది—వెంకట్రావు!!

"జ్యోతీ—ఈ ఇంట్లో కాపురం నీకు పడగ నీడ లాటిది—నామాట విని ఇల్లు ఖాళీ చెయ్యి"—

"అదేమిటి"

"అది అంతే—లేకపోతే, ఈ శ్రేయోభిలాషి కాపు రాలు కూల్చేయగలడు—వీడి అహం ముందు ఎన్ని కొంపలు కూలిపోయాయో నీకేం తెలుసు—అన్నట్టు నీకు గుర్తులేదూ—నా పెళ్ళి ముందు ఒక సంబంధం చూసారు మావాళ్ళు—ఆ పెళ్ళి కొడుకు గురించి అబద్ధాలు చెప్పి, లేని ఉద్యోగం కల్పించి చెప్పాడు ఒక పెద్ద మనిషి. తీరా, ఆరాలు తీస్తే అంతా అబద్ధమే—ఆ సంబంధం మావాళ్ళు వదులుకున్నారు—ఆ కోపంతో ఆ పెద్దమనిషి నాకు పెళ్ళయాక మావారికి, నామీద ఎన్నో కల్పించి ఉత్తరం రాసాడు—నేను పెళ్ళికాక ముందు లేచిపోయానని, ఇంకా ఎన్నెన్నోలే—నీకు గుర్తు లేదూ నేనొకసారి చెప్పాను—ఆ మహాత్ముడు వీడు! థూ!! థూ!!"

జ్యోతి విస్తుపోయి వింటోంది. "అందరిలో తప్పులు వెదకుచూ, పెద్ద మనిషిలా చెలామణి అయిపోయే వీడు—ఎంత దుర్మార్గుడో అనుభవానికొస్తే కానీ ఎవరూ నమ్మరు".

"అవునవును" జ్యోతి నెమ్మదిగా పలికింది!! హాయిగా నవ్వింది.

XX XX XX

ఆర్నెల్లు గడిచాయి. రాజయ్య మేడపై భాగం ఖాళీ అయిపోయిందని తెలిసిన వెంకట్రావు, చిరాగ్గా కుర్చీతో సహా లోపలికెళ్ళిపోయాడు వెంకటరామ సుబ్బలక్ష్మి పిలవకుండానే!!!